

Spis treści

I. Organizacja służby medycznej w Polsce

(Joanna Gromadzka-Ostrowska).....	7
1. Reforma służby zdrowia	7
2. Rodzaje i działania poradni specjalistycznych i innych placówek leczniczych.....	14

II. Zagadnienia zdrowia publicznego i ochrony środowiska

(Joanna Gromadzka-Ostrowska).....	21
1. Pojęcie i cel ochrony zdrowia	21
2. Ochrona zdrowia w Polsce	22
3. Promocja zdrowia i edukacja prozdrowotna.....	28
4. Światowa Organizacja Zdrowia i inne organizacje związane z ochroną zdrowia	31
5. Społeczne organizacje ochrony zdrowia	32
6. Działania profilaktyczne.....	32

III. Mechanizmy obronne organizmu ludzkiego

(Joanna Gromadzka-Ostrowska)	35
1. Główne składniki układu odpornościowego	35
a. Wprowadzenie.....	35
b. Komórki układu odpornościowego	36
c. Pozakomórkowe składniki układu odpornościowego	43
d. Narządy limfatyczne	46
e. Pozostałe składniki układu odpornościowego	50
2. Odpowiedź immunologiczna.....	51
a. Wprowadzenie	51
b. Odporność swoista i nieswoista	53
c. Rozwój odporności w ontogenezie i modelowanie odporności	54
d. Patologiczne mechanizmy odpornościowe	59
3. Wpływ żywienia na odporność	63

IV. Choroby i ich profilaktyka

(Joanna Gromadzka-Ostrowska i Dariusz Włodarek).....	66
1. Podział chorób i czynniki chorobotwórcze	66

2. Schorzenia układu pokarmowego (<i>Dariusz Włodarek</i>)	67
a. Wirusowe zapalenie wątroby	67
b. Zakażenie <i>Helicobacter pylori</i>	73
c. Zakażenia enterowirusami	76
3. Zakażenia i zatrucia pokarmowe (<i>Joanna Gromadzka-Ostrowska</i> i <i>Dariusz Włodarek</i>).....	77
a. Wprowadzenie	77
b. Zatrucia pokarmowe wywołane zakażeniem bakteryjnym (<i>Dariusz Włodarek</i>).....	79
c. Zatrucia pokarmowe wywołane enterotoksynami bakteryjnymi (<i>Dariusz Włodarek</i>).....	84
d. Zatrucia grzybami (<i>Joanna Gromadzka-Ostrowska</i>).....	87
e. Zatrucia roślinami zielnymi (<i>Joanna Gromadzka-Ostrowska</i>)	89
f. Zatrucia chemiczne (<i>Joanna Gromadzka-Ostrowska</i>).....	90
4. Schorzenia układu krążenia (<i>Dariusz Włodarek</i>).....	95
a. Nadciśnienie tętnicze.....	95
b. Choroby niedokrwienne serca	101
c. Udary mózgu i ich profilaktyka	107
5. Schorzenia układu kostnego (<i>Dariusz Włodarek</i>).....	112
a. Krzywica	112
b. Osteoporoza	117
6. Zakaźne choroby wieku dziecięcego (<i>Dariusz Włodarek</i>)	122
a. Wprowadzenie.....	122
b. Wybrane choroby bakteryjne	122
c. Wybrane choroby wirusowe.....	126
7. Gruźlica jako choroba społeczna (<i>Dariusz Włodarek</i>)	134
8. Choroby metaboliczne (<i>Dariusz Włodarek</i>)	141
a. Otyłość	141
b. Cukrzyca	152
c. Hiperlipoproteinemia	162
9. Choroby nowotworowe (<i>Dariusz Włodarek</i>).....	171
10. Zespół nabytego niedoboru odporności - AIDS (<i>Joanna Gromadzka-Ostrowska</i>)	190
11. Choroby alergiczne (<i>Joanna Gromadzka-Ostrowska</i>)	198
12. Wybrane choroby pasożytnicze i odzwierzęce (<i>Joanna Gromadzka-Ostrowska</i>)	210
a. Choroby pasożytnicze	210
b. Choroby odzwierzęce.....	227

V. Pomoc przedmedyczna w nagłych wypadkach	
<i>(Joanna Gromadzka-Ostrowska i Dariusz Włodarek)</i>	253
1. Zasady udzielania pierwszej pomocy	253
a. Wprowadzenie	253
b. Ustalenie stanu świadomości	254
c. Przenoszenie i ułożenie nieprzytomnego	255
d. Rozpoznawanie zaburzeń oddychania	257
e. Rozpoznawanie zatrzymania krążenia krwi	259
f. Rany.....	264
g. Złamania..... s.....	265
h. Omdlenia	266
i. Zachłyśnięcie	267
j. Objawy i pierwsza pomoc przy wstrząsie	267
k. Oparzenia termiczne.....	268
1. Oparzenia chemiczne	270
m. Oparzenia elektryczne	270
n. Ostre oparzenia słoneczne	270
o. Utonięcie	271
2. Wyposażenie apteczki domowej	272
VI. Powstawanie i profilaktyka wad słuchu, wzroku, narządu ŻUCia i postawy <i>(Joanna Gromadzka-Ostrowska i Dariusz Włodarek)</i>	274
1. Wady narządu słuchu <i>(Joanna Gromadzka-Ostrowska)</i>	274
2. Wady narządu wzroku <i>(Joanna Gromadzka-Ostrowska)</i>	278
3. Choroby i wady narządu żucia i profilaktyka stomatologiczna <i>(Joanna Gromadzka-Ostrowska)</i>	282
4. Wady postawy <i>(Dariusz Włodarek)</i>	290
VII. Uzależnienia i metody zapobiegania im <i>(Joanna Gromadzka-Ostrowska)</i>	299
1. Wiadomości ogólne.....	299
2. Uzależnienie od narkotyków - narkomania	301
3. Alkoholizm.....	307
4. Palenie tytoniu.....	312
5. Inne uzależnienia.....	317
VIII. Zaburzenia odżywiania <i>(Joanna Gromadzka-Ostrowska)</i>	320
1. Wiadomości ogólne.....	320
2. Jadłowstręt psychiczny - anoreksja	320
3. Bulimia	328

IX. Wybrane zagadnienia zdrowia psychicznego	
(Zuzanna Toeplitz)	331
1. Zagrożenia rozwoju psychicznego - teoria kryzysów rozwojowych Eriksona.....	331
a. Wprowadzenie.....	331
b. Kryzys rozwojowy - konsekwencje różnych rozwiązań	336
c. Podstawy dobrego wychowania - właściwy stosunek do dziecka	343
2. Psychiczne podłoże schorzeń - choroby psychosomatyczne.....	346
a. Co to są choroby psychosomatyczne?	346
b. Czynniki psychiczne jako źródło zagrożeń i nadziei w procesie zdrowienia.....	348
c. Temperament jako podłoże chorób psychosomatycznych	349
d. Jak zmniejszyć ryzyko zachorowania na chorobę psychosomatyczną?	355
Literatura	359
Leksykon	361